

KLIMATBOKSLUT 2023

**KORSHOLM
MUSTASAARI**

Korsholms kommun
Klimatbokslut 2023

Dnr KOMU/1286/00.07/2020

Text:
Alexander Falk och Ulrica Taylor

Layout:
Alexander Falk

Godkänd av
Kommunstyrelsen 8.4.2024 § 86

Finns tillgänglig på kommunens webbplats /intra

INNEHÅLL

Bakgrund	1
Energiförsörjning	1
Strategipunkt 2.1.2 Uppvärmning av kommunala byggnader.....	1
Markanvändning och byggande	1
Strategipunkt 2.2.2 Klimatsmart upphandling och förverkligande av byggnadsprojekt	1
Strategipunkt 2.2.5 En del av Fågelbergets industriområde utvecklas till ett kluster för cirkulär ekonomi	2
Strategipunkt 2.2.6 Öppen data i detaljplaner	3
Trafik och transport	3
Strategipunkt 2.4.5 Byggande av lätttrafikleder	3
Kunskap attityder och beteende	4
Strategipunkt 2.5.3 Skolornas arbete med hållbar utveckling blir systematiskt.....	4
Strategipunkt 2.5.4 Samtliga skolor sorterar avfall.....	5
Strategipunkt 2.5.6 Kommuninvånarna bidrar med sin andel i strävandena efter ett hållbarare samhälle.....	6
Strategipunkt 2.5.8 Kommunen satsar på projekt och samarbeten inom temat hållbar utveckling.....	8
Övriga åtgärder	9
Statistik	10

Bakgrund

Finland ska vara klimatneutralt före år 2035 och bli världens första fossilfria välfärdssamhälle. Arbetet mot ett fossilfritt välfärdssamhälle förutsätter stora kraftansträngningar av såväl offentliga som privata aktörer.

I Korsholms kommuns klimat- och energistrategi för åren 2021–2030 dras riktlinjerna för arbetet mot ett utsläppsfritt samhälle upp. Genom deltagande i regionala, nationella och internationella projekt, samarbete med VASEK och privata företag samt ett internt, sektoröverskridande samarbete, kan kommunen ha en ledande roll då det gäller att vara en föregångskommun i klimat- och energifrågor.

Klimatbokslutet är ett dokument i vilket kommunen presenterar klimatåtgärder från det gångna året. Utgångspunkten för definierandet av dessa åtgärder är kommunens klimat- och energistrategi och de strategipunkter som finns definierade i denna.

Energiförsörjning

Strategipunkt 2.1.2 Uppvärmning av kommunala byggnader

Kommunen har fortsatt arbetet med att frångå fossil uppvärmning i sina byggnader

Korsholms bostäder har frångått oljeuppvärmning och installerat bergvärme vid radhusen i Replot och Brännskogsvägen 14-16 samt installerat luftvattenvärmepumpar i fastigheterna vid Reveln 8, Jungsbo och Söderängsvägen 15.

Fastighetsverket har bytt värmesystem och övergått till luft- och vattenvärmepumpar i Vallgrund skola, Petsmo daghem och Smedsby brandstation.

Markanvändning och byggande

Strategipunkt 2.2.2 Klimatsmart upphandling och förverkligande av byggnadsprojekt

Ett nytt upphandlingsdirektiv med miljö- och hållbarhetsaspekter i fokus

Kommunstyrelsen godkände 24.4.2023 ett nytt upphandlingsdirektiv. Enligt det nya direktivet ska upphandlingsenheten ta miljö- och hållbarhetsaspekter i beaktande vid upphandling och i mån av möjlighet beakta klimat- och energistrategin. I enlighet med direktivet strävar kommunen även efter att livsmedelsupphandlingar upphandla inhemskt och ekologiskt i mån av möjlighet.

Upphandlingsdirektivet hittas via denna webbadress <https://korsholm.fi/kommun/offentlig-upphandling>

UPPHANDLINGSDIREKTIV

Bild 1. Korsholms kommuns nya upphandlingsdirektiv.

Strategipunkt 2.2.5 En del av Fågelbergets industriområde utvecklas till ett kluster för cirkulär ekonomi

Området för cirkulär ekonomi på Fågelberget växer fram

Under 2023 inleddes byggandet av första delen av Circle's Edge affärs- och industriområde. Byggnaden är delvis uppbyggd med återanvänt material och färdigställdes 1.2.2024. Verksamhet har inletts i byggnaden.

På Fågelbergets område för cirkulär ekonomi har tre reserveringar gjorts 2023 och på en av de tidigare reserverade tomterna har en industrihall uppförts. Totalt 8 av 11 företagstomter för cirkulär ekonomi är nu reserverade på Fågelberget.

Bild 2. Circle's Edge, första skedet.

Bild 3. Markberedd tomt på Fågelbergets CE-område.

Strategipunkt 2.2.6 Öppen data i detaljplaner

En karttjänst med kommunens planer och lediga tomter har tagits i bruk

En karttjänst med planer och tomter togs i bruk under 2023. Under året har detaljplaner, stranddetaljplaner, generalplaner och landskapsplanen implementerats. Företagstomter har även lagts till i karttjänsten. Genom karttjänsten kan vem som helst gå in och kolla upp kommunens planer och tomtutbud, vilket minskar på behovet av fysiska papperskopior. Tjänsterna uppdateras och innehållet utvecklas kontinuerligt.

Karttjänsten hittas via denna länk: www.korsholm.fi/karta

Karttjänst | Karttapalvelu

Planer | Kaavat

Bild 4. Korsholms karttjänst.

Trafik och transport

Strategipunkt 2.4.5 Byggande av lätttrafikleder

Nya lätttrafikleder

Under året har en del av gång- och cykelleden Höstves-Golkas längs Lillkyrovägen och en gång- och cykelled i samband med rondellbygget vid Smedsby skolcentrum förverkligats. Planeringen för en lätttrafikled på vägavsnittet Vikby-Solf har även pågått under året. Under året har också gång- och cykelvägen längs Bölevägen asfalterats på vägavsnittet mellan Lärkasvägen och Skogsbacken. Dessa åtgärder är ett led i att skapa trygga vägar och förbindelser för fotgängare och cyklister i enlighet med klimat- och energistrategin.

Under året uppgick planerings- och investeringskostnaderna för lätttrafikleder till 322 000 €, vilket motsvarar 16,3 €/invånare och mer än väl uppfyller målsättningsnivån på 15 €/invånare i Korsholms kommuns program för främjande av cykel- och gångtrafik.

Bild 5. Rondellen under konstruktion.

Kunskap attityder och beteende

Strategipunkt 2.5.3 Skolornas arbete med hållbar utveckling blir systematiskt

Skolelever har engagerats i hållbarhetsarbete

De flesta skolor har tillsatt klimatteam eller miljöråd under 2023 för att göra eleverna delaktiga och engagera dem i hållbarhetsarbetet. I Korsholms gymnasium har studerande bildat ett hållbarhetsteam, Team Sustain.

I Korsholms gymnasium har hållbarhetsteamet Team Sustain bland annat involverat studerande i att skapa Halloweenpyssel av gamla leksaker, ordnat en julpyssekväll med tema hållbara julklappar, bjudit in gäster som föreläst kring hållbarhetsteman vid gemensamma samlingar, samlat in pantburkar och -flaskor i egendesignade pantburkskärl och sedan använt de insamlade pengarna till att bjuda hela skolan på guldkant och donera till kyrkans utlandshjälp.

Bild 6. Bilder från Team Sustains evenemang.

Strategipunkt 2.5.4 Samtliga skolor sorterar avfall

Sopsortering i skolorna

Sopsorteringskärl har införskaffats till samtliga skolor och system för sopsorteringen utarbetas som ett samarbete mellan bildningen och fastighetsverket.

Bild 7. Sopsorteringskärl i Solf skola.

Strategipunkt 2.5.6 Kommuninvånarna bidrar med sin andel i strävandena efter ett hållbarare samhälle

Kommunen höll ett hållbarhetscafé under hållbarhetsveckan

Under hållbarhetsveckan hölls ett hållbarhetscafé i ämbetshuset i Smedsby där anställda från kommunen, kommuninvånare och förtroendevalda fick ta del av kommunens hållbarhetsarbete. De olika sektorerna presenterade hur de jobbar med hållbarhet i Ämbetshusets matsal och i aulan visade olika avdelningar upp sin verksamhet. Under hållbarhetsveckan gavs även möjlighet att lämna in förslag på hållbarhetsåtgärder till kommunen.

Bild 8. Poster för kommunens hållbarhetscafé.

Korsholmarna samlade ihop 986 påsar med skräp i Yles kampanj

Korsholmarna samlade tillsammans ihop 986 påsar med skräp inom ramen för Yles kampanj En miljon soppåsar, som ordnades under tiden 13.4.–14.6. I förhållande till befolkningmängden blev det 50 påsar med skräp per 1 000 invånare.

Här kan du kolla in resultaten per kommun noggrannare: <https://yle.fi/aihe/miljoona-roskapussia>

Bild 9. Temadag för skräpplockning i Smedsby 4.5.2023

Strategipunkt 2.5.8 Kommunen satsar på projekt och samarbeten inom temat hållbar utveckling

Projekt med Chalmers för att utvärdera klimat- och energistrategin

Kommunen har deltagit i ett projekt som letts via Chalmers tekniska högskola där Korsholm tillsammans med sex svenska kommuner har testat ett digitalt utvärderingsverktyg - *SDG Impact Assessment Tool*. Verktöget används för att utvärdera olika åtgärder eller projekt gentemot Agenda 2030-målen. I Korsholm valde vi att utvärdera klimat- och energistrategin med verktöget. Det ordnades workshops med olika sektorer för att gå igenom de punkter i strategin som berörde varje sektor. Deltagandet i projektet ledde till att vi fick syn på svagheter i strategin som nu kan åtgärdas när strategin ska förnyas. Chalmers gör en sammanfattande rapport av projektet som kommer publiceras under våren 2024.

Bild 10. FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling.

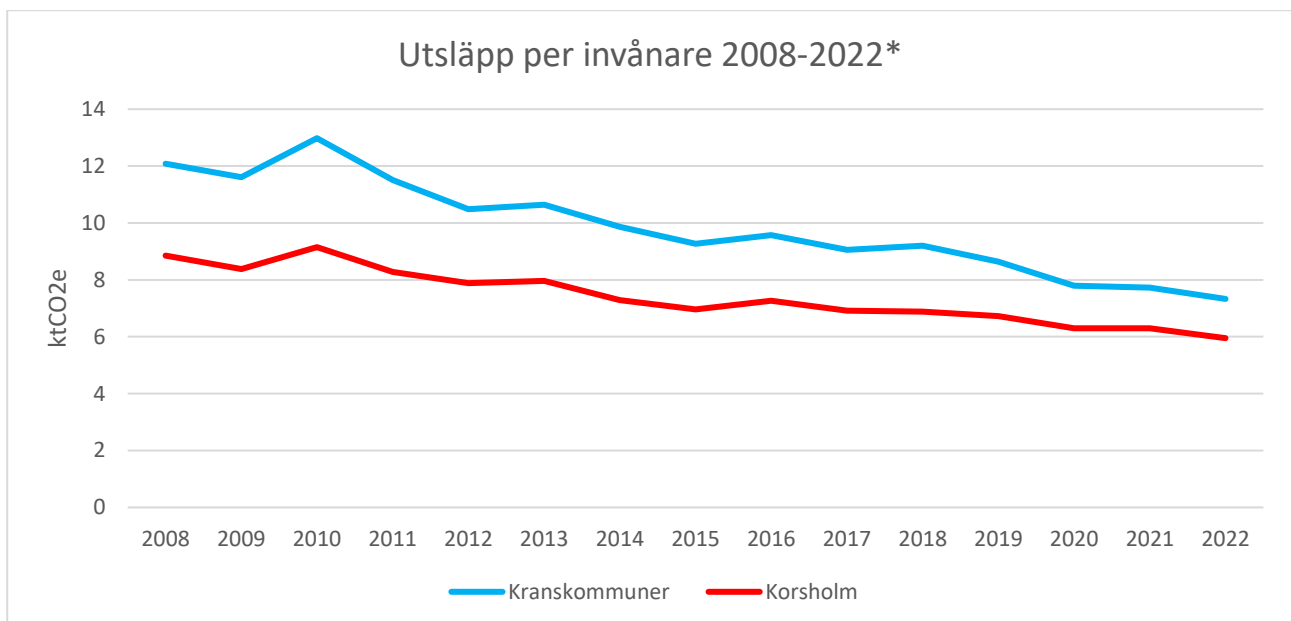
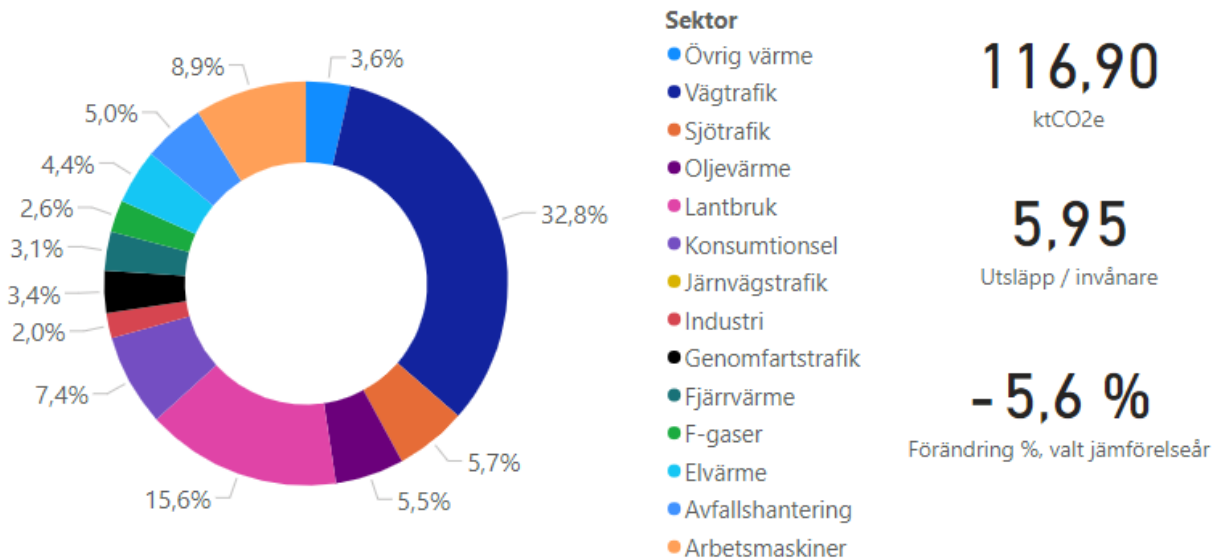
Övriga åtgärder

- ✓ Under året höll Vuxeninstitutet 53 distanskurser, vilket är åtta fler än 2022. Under året hölls 20 kurser inom temat hållbarhet. Tre kurser inom hållbart jord- och skogsbruk har hållits.
- ✓ Under året har Solgårds belysning bytts ut till ledlampor, saneringen av kommunens vägbelysning har fortsatt och motorvärmaruttag har förnyats vid ett flertal fastigheter och försetts med smartstyrning.
- ✓ Ett E-arkiv har tagits i bruk för att minska på mängden fysiskt förvarade handlingar. Visma Sign har tagits i bruk för att möjliggöra säkra digitala underskrifter för både externt och internt bruk.
- ✓ I skolorna och daghemmen har man även år 2023 fortsatt med att ordna temadagar och olika typer av program i samband med hållbarhetsveckan.
- ✓ Fortbildning i hållbar utveckling har ordnats för personalen i sex skolor under hösten 2023. Detta är ett led i att höja kompetensen i hållbar utveckling inom skolorna.
- ✓ Liftis turer har utökats till bland annat Fågelberget och Botniahallen, en servicepunkt för Lifti vid kommunens infopunkt har inrättats 2.5.2023.
- ✓ Arbetet med att utöka antalet el-laddstationer vid kommunens fastigheter har fortsatt. Under året har laddstationer byggts vid Keskuskoulu, Korsholms gymnasium, Tuovilan koulu och Replot skola.
- ✓ En uppföljande mätning av miljökunskap, -attityder och -beteende utfördes under året. Den första enkätundersökningen utfördes 2021.
- ✓ Märkenkall vindkraftspark togs i bruk de sista dagarna av 2022 och har varit i fulldrift 2023.
- ✓ Ett statsstöd på 20 miljoner euro har säkrats för koldioxidfångning vid Westenergy samt metanproduktion tillsammans med Koppö i Kristinestad.

Statistik

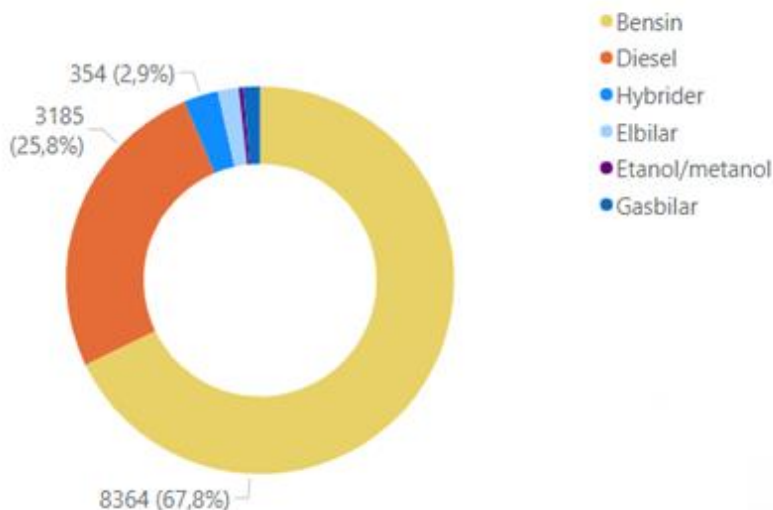
Statistiken som presenteras är den nyaste tillgängliga statistiken. Växthusgasutsläppsstatistiken är hämtad från Finlands miljöcentral (SYKE) 7 mars 2023. All fordonsdata är hämtad från Transport- och kommunikationsverket (Traficom).

Utsläpp (ktCO₂e), Korsholm, 2022*

Jämfört med 2021 minskade utsläppen 2022 med 5,6 procent och utsläppen per invånare med 0,35 ktCO₂e. Man kan se en stadig minskning sedan 2010.

Bilparkens drivkraftsfördelning, vald tidsperiod, Korsholm

Elbilar

216

Hybrider

354

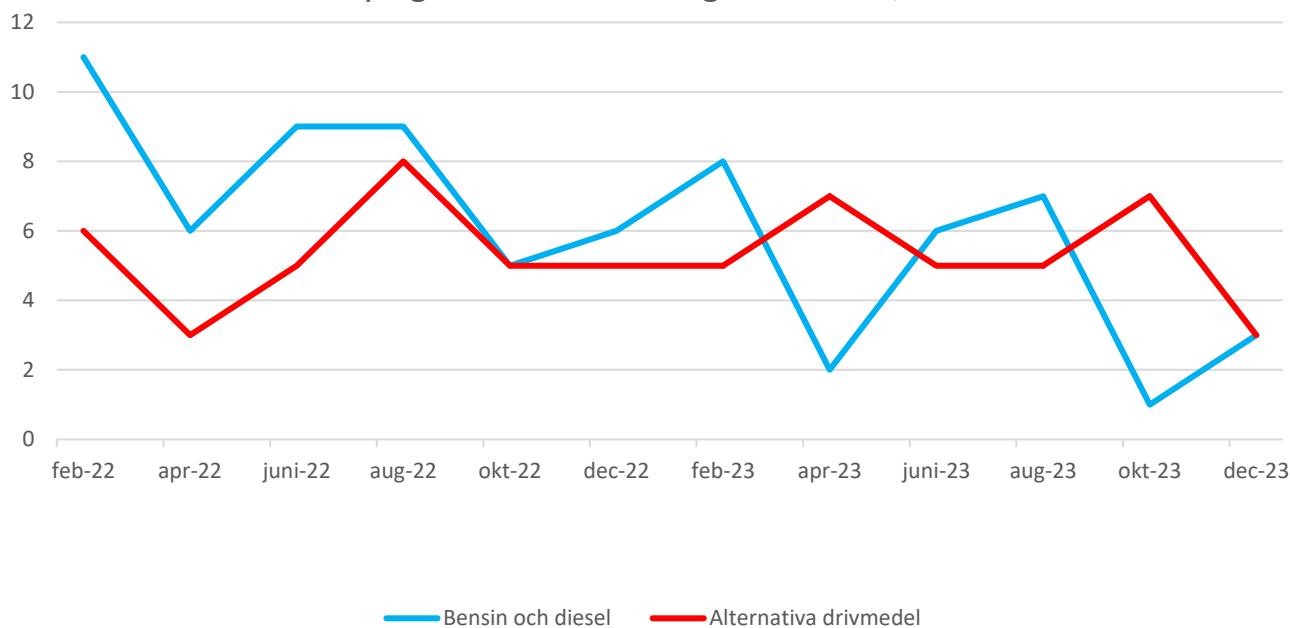
Gasbilar

174

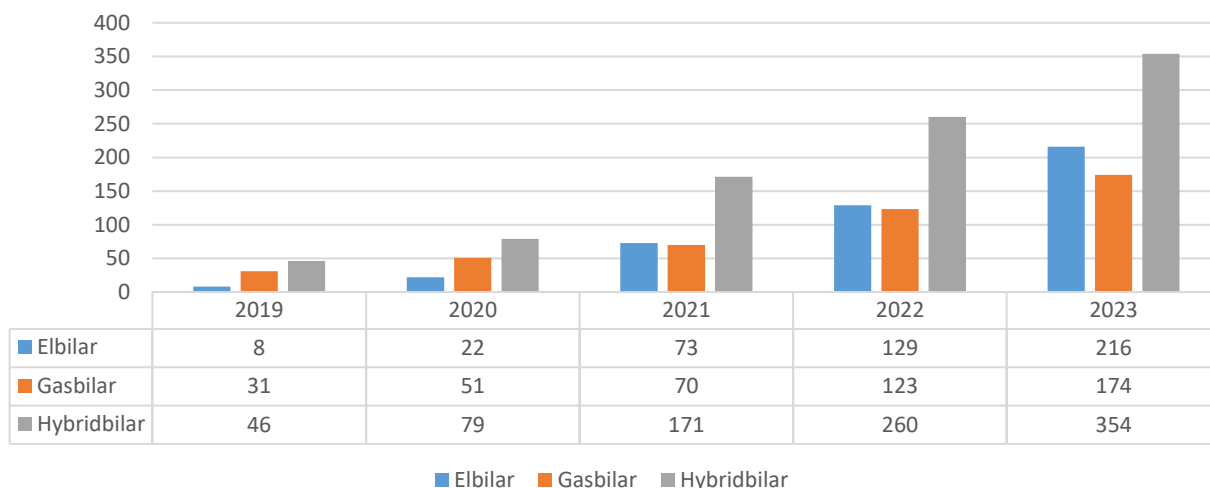
Korsholms bilpark, drivkraftsfördelning 2023.

Även om majoriteten av fordonen i Korsholm fortsättningsvis drivs med bensin eller diesel (93,6 %/11 549 fordon) har antalet bilar med alternativa drivmedel ökat 2023 jämfört med 2022.

Antalet nyregistrerade bilar enligt drivmedel, 2022-2023

Korsholms bilpark, alternativa drivmedel 2019-2023

Bland antalet nyregistrerade bilar registrerades 2023 i stort sett lika många bilar med alternativa drivmedel (70) som bensin- och dieslbilar (71). Sett till utvecklingen under perioden 2019-2023 har antalet bilar med alternativa drivmedel niodubblats från 85 till 744 fordon. Sett till statistiken verkar användningen och införskaffandet av klimatsmartare fordon ha tagit fart sedan ifjol. Kommunen försöker stöda denna utveckling genom att bygga laddstolpar för elbilar vid sina fastigheter och biogastankningsstationer genom sitt delägarskap i Stormossen Ab. Även i samkommunen Vasaregionens arenor där Korsholm är delägare har laddstationer förverkligats vid Botniahallen och ishallen.

Korsholms kommun 2024

*Växthusgasutsläppen för 2022 är en förhandsuppskattning och kan ännu ändra. De slutliga resultaten publiceras under våren 2024.

**KORSHOLM
MUSTASAARI**